

Skladatelia dychovej hudby

20 – Evžen Zámečník (1939)

0. Úvodná zvučka

0,21

A.H.: Prijemný podvečer žela poslucháčom internetového rádia Oddychovka Adam Hudec. V doterajších reláciách sme predstavovali skladateľov slovenskej dychovej hudby. Avšak, bez vzorov, ktorí značne ovplyvnili aj súčasných slovenských skladateľov, by to nebolo možné. A väčšina týchto skladateľov pochádza z Českej republiky. Preto začíname predstavovať aj skladateľov z ČR, ktorí však 75 rokov boli súčasťou Československej hudobnej kultúry. Dnešnú reláciu z cyklu Skladatelia dychovej hudby venujeme hudobnému skladateľovi z Brna Evženovi Zámečníkovi.

Tento vynikajúci skladateľ sa narodil 5.2.1939 vo Frýdku- Místku. Môj dlhoročný priateľ Evžen je nielen vynikajúcim hudobným skladateľom koncertnej dychovej hudby, ale bol aj riaditeľom Brnenského Konzervatória v rokoch 1994 až 2002, je perfektným dirigentom, moderátorom koncertov, umeleckým vedúcim súboru Brno Brass Band, organizátorom mnohých prehliadok symfonickej dychovej hudby napr. v Krnove, v Přerove a inde, je medzinárodným porotcom súťaží koncertných dychových orchestrov, bol zástupcom ČR v CISM, atď,atď. Skrátka Evžen Zámečník je najvýraznejšia osobnosť Českej republiky v oblasti dychovej hudby, ale nielen dychovej.

Evžen vyštudoval hru na husle, potom študoval kompozíciu na JAMU v Brne, na Vysokej hudobnej škole v Mníchove a na pražskej AMU. Keďže vyštudoval hru na husle, veľkú časť jeho kompozícií venoval tomuto nástroju. Napísal aj niekoľko opier, napr. Ferda Mravenec, Brouk Pytlík, muzikál Rychlé šípy a množstvo ďalšej vážnej hudby. Pre nás je významné jeho dielo z oblasti dychovej hudby.

S Evženom sme priatelia a kolegovia už vyše 20 rokov. Po roku 1989 sme boli spoločne na mnohých Kongresoch o dychovej hudbe – on za Českú republiku, ja za Slovensko. Chodili sme spoločne na Kongresy CISM – to je celoeurópska organizácia združujúca 22 krajín Európy v oblasti dychovej hudby. Boli sme spoločne mojim autom na kongrese v Paríži, Ríme, Maribore, v holandskom Kerkrade a inde. No a cestou v aute sme riešili množstvo otázok rozvoja českej či slovenskej dychovej hudby. Evžen napríklad prednášal na seminári ZDHS v kaštieli v Dolnej Krupej, dramaturgicky pripravoval a skvele moderoval prehliadky Novej dychovej hudby v Krnove, najmä v 90-tych rokoch, kde sme boli pozvaní viacerí predstavitelia slovenskej DH, na viacerých takýchto podujatiach boli aj prevedené skladby našich autorov, napr. Antona Petrika alebo moje skladby.

- 2-

Od začiatku 70.-tych rokov 20.storočia začal vznikať dlhý rad skladieb Evžena Zámečníka pre veľké dychové orchestre. Niektoré sú kombinované so sólovými nástrojmi, iné s vokálnou zložkou. Veľa z nich

je tematicky viazaných na jeho rodný kraj – okolie Frýdku-Místku či Laško, napr. v skladbách U Harabiša, Moravská rapsódia, Lašské slnko a iné. Jeho kompozičný štýl sa často vyznačuje hravosťou, radosťou zo života, originalitou hudobného výrazu, často aj s veľkou dávkou humoru, nadhľadu ba až recesie. Aj túto črtu Evžena Zámečníka si dnes budeme môcť vypočúť, najmä v skladbách interpretované BBB-om, v druhej polovici relácie. V prvej časti zaznejú vážnejšie skladby z pera Evžena Zámečníka.

Dnešnú trištvrté hodinovú reláciu začíname veľkou, 12 minútovou skladbou Bitka pri Slavkove. Je to kompozícia opisujúca priebeh veľkej vojenskej bitky troch armád, ich autentických signálov, zvučiek a hudobných povelov, ktoré Evžen majstrovsky spracoval. Skladba vyjadruje hrôzy vojny i modlitby za tisíce padlých, skladba graduje symbolom víťazstva Napoleónových vojsk francúzskou Marseillaisou. Hrá Posádková hudba Brno, diriguje autor.

Potom si vypočujeme skladbu Lašské slnko, inšpirovanú lašským folklórom, ktorý bol taký charakteristický pre Leoša Janáčka ale aj pre Evžena Zámečníka. Hrá Ústredná hudba Českej armády dirigovaná Karлом Bělohoubkom.

Nasledovať bude skladba Ozveny tanca interpretovaná dychových orchestrom Příbor pod vedením dirigenta Iva Lacného.

Potom si vypočujem Brno Brass Band, ktorý diriguje Evžen. Budú to skladby menej vážne, žartovné ba až groteskné. Najskôr to budú Zbojnicke variácie. Potom si vypočujeme v úprave Evžena Zámečníka Triumfálny pochod G.Verdiho z opery Aida. Evžen to zaranžoval podľa skutočnej udalosti, ktorá sa v opere v Brne prihodila. Ako dopadol trubkár, ktorý sa pomýlil a potom sa to pokúšal všemožne zachrániť aj s pomocou svojich kolegov si môžeme teraz vypočúť v tejto ukážke.

Nasledujúca skladba bude interpretovaná na úplne iných nástrojoch, ako sme zvyknutí. Ťažko povedať, či sa to vôbec nástroje môžu nazvať. Tí, čo trochu poznajú dychové nástroje isto vedia, že napr. trúbka, tenor, tuba a iné nástroje sa skladajú z dvoch častí – z nátrubku do ktorého sa fúka a ktorý sa vkladá do korpusu nástroja. Evžena Zámečníka napadlo, že by mohol skomponovať skladbu len pre nátrubky . Jeho nátrubkovú štúdiu hrá Brno Brass Band. No a na záver dnešnej relácie si vypočujeme krátky pochod z opery, ktorú napísal Evžen pre deti a nazval ju Brouk Pytlík.

- 3 -

Príjemný umelecký zážitok pri skladbách vážnych i veselých z pera Evžena Zámečníka vám žela autor dnešnej relácie Adam Hudec.
7,00

1. Bitka pri Slavkove	E.Zámečník PH	12,00
2. Lašské slnko	- „ - UHCA	8,30
3. Ozveny tanca	ZUŠ Příbor	5,06
4. Zbojnicke variácie	BBB	5,32

5. Triumfálny pochod z Aidy	G.Verdi	2,22
6. Nátrubková štúdia	E.Zámečník - „ -	1,48
7. Pochod z opery Brouk Pytlík	- „ -	1,30
0. Záverečná zvučka		<hr/>
		37,30
	+ text:	7,00
		<hr/>
	durata:	44,30